

Ю. О. Оліненченко, аспірант
Національний авіаційний університет, Київ

ПІДВИЩЕННЯ ЕКОЛОГІЗАЦІЇ МЕДИЧНОГО ЗАКЛАДУ ШЛЯХОМ САМОАНАЛІЗУ СТРАТЕГІЧНИХ І ПРАКТИЧНИХ ЗАДАЧ УПРАВЛІННЯ

Анотація. *На основі вивчення світових практик застосування принципів сталого розвитку до медичної сфери розглянуто поетапне впровадження екологізації у медичному закладі. Запропоновано план аналізу стратегічних і практичних задач для визначення конкретних кроків по виконанню та відповідальності. Поступ у цьому напрямку необхідний для захисту навколишнього середовища, збереження ресурсів, покращення здоров'я та благополуччя пацієнтів і персоналу.*

Ключові слова: екологізація медичної сфери, сталий розвиток, управління медичним закладом.

Впровадження стратегії сталого розвитку передбачає досягнення Цілі 3 - «Міцне здоров'я і благополуччя. Забезпечення здорового способу життя та добробуту людей будь-якого віку», що невід'ємно пов'язане з екологізацією усіх сфер життя, в тому числі, медичних закладів. Реалізація відповідних заходів має на меті покращення здоров'я населення та збереження довкілля [1].

Важливим напрямком в управлінні медичним закладом є активізація впровадження сучасних моделей (систем) якості в діяльність медичного закладу, що дозволить забезпечити пряму залежність якості медичної допомоги від системи управління. Обов'язковим для керівника є використання системного підходу для встановлення взаємодії всіх процесів у системі та запровадження елементів самоаналізу і самооцінювання діяльності медичного закладу в контексті підвищення екологізації та якості надання медичної допомоги [2,3].

Оскільки планування та встановлення цілей необхідні для управління і поступу у даному напрямку, нами розроблено план аналізу стратегічних і практичних задач екологізації медичного закладу, представлений у табл.1. Сьогодні організація охорони здоров'я і навколишнього середовища має узгоджуватися з новими екологічними стандартами. ISO 14001 — це добре структурований стандарт системи управління навколишнім середовищем, який передбачає усі екологічні процеси, що можуть бути застосовані до організацій охорони здоров'я.

Таблиця 1

План аналізу стратегічних і практичних задач екологізації медичного закладу

Стратегічні задачі	Практичні задачі на визначений термін	Конкретні кроки по виконанню та відповідальність
1. Сертифікація в системі екоменеджменту ISO 14001; енергетичного 50001, якості 90001, здоров'я та безпеки праці OHSAS 18001	Визначення порядку проведення сертифікації	Утворення групи по сертифікації, затвердження графіку
2. Стратегічне екологічне планування	Розробка плану екологізації медзакладу	Визначення обсягів фінансування робіт та матеріалів
3. Проведення освітніх та рекламних заходів стосовно екологізації для персоналу та пацієнтів	Інформаційно-роз'яснювальна робота, стенди, відеоматеріали	Забезпечення літературою та наочними матеріалами
4. Розроблення плану управління споживання енергії	Використання відновлюваних видів енергії; методи економії енергії	Заміна ламп на світлодіодні, обладнання на енергоощадне
5. Стратегія збереження, очищення та повторного використання води	Впровадження оощадних систем витрати води	Використання дозаторів води та систем очищення
6. Збір і переробка відходів (медичних, органічних, побутових)	Сортування відходів; компостування органічних відходів	Забезпечення контейнерами, договори з переробними підприємствами
7. Програма екологічних закупівель продуктів та обладнання	Культура споживання органічних продуктів	Договори з місцевими постачальниками, скорочення логістичних витрат
8. Удосконалення менеджменту хімікатів і фармпрепаратів	Організація системи реєстрації і дозування ліків	Раціональне використання ліків, зворотна логістика
9. Екологізація будівель	Застосування енергозберігаючих технологій	Утеплення стін, герметичні вікна, озеленення
10. Оптимізація транспортних витрат	Перехід на економічні види палива	Використання електротранспорту

В той же час, для екологізації медичного закладу необхідно керуватися також відповідними стандартами якості, енергетичним, здоров'я та безпеки праці. Представлений у табл.1 план може бути доповнений або змінений відповідно до специфіки конкретного медичного закладу, враховуючи матеріальні і фінансові можливості та інші проблеми. Проте переваги сталого розвитку в охороні здоров'я варті зусиль. Зменшуючи відходи та використання ресурсів в лікарнях, ми можемо покращити навколишнє середовище та сприяти покращенню здоров'я пацієнтів і персоналу.

Підводячи підсумок, можна сказати, що екологізація у сфері охорони здоров'я може забезпечити безліч переваг, насамперед, покращення якості середовища для пацієнтів і персоналу та економію коштів у довгостроковій перспективі. Однак є також проблеми, які необхідно вирішувати, як фінансові та технологічні бар'єри, так і культурні, організаційні та політичні перешкоди [4]. Необхідно, щоб медична галузь вжила заходів для вирішення цих проблем і віддала пріоритет практикам сталого розвитку в охороні здоров'я з метою захисту навколишнього середовища та покращення благополуччя пацієнтів і персоналу. Працюючи у цьому напрямку, ми можемо створити більш здорове майбутнє для всіх.

Список використаної літератури

1. Сталий розвиток в охороні здоров'я. Навчальний посібник. [Електронний ресурс]: навч. посібник для студентів спеціальності 227 - «Фізична терапія, ерготерапія» / Ю. В. Антонова-Рафі, І. Ю. Худецький, Н. О. Науменко, Г. В. Косякова КПІ ім. Ігоря Сікорського. – Електронні текстові дані (1 файл: 2,6 Мбайт). – Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2023. – 257 с.
2. Стефанишин Л. С. Теоретико-методичні основи застосування партисипативного управління закладом охорони здоров'я / Л. С. Стефанишин // Держава та регіони. Серія : Економіка та підприємництво. – 2019. – № 3. – С. 160-166.
3. Юринець З. В. Напрями державного регулювання інноваційного розвитку сфери охорони здоров'я України / З.В. Юринець, О.А. Петрух // Інвестиції: практика та досвід. 2018. – № 22. – С. 116–121.
4. Ямненко Т. М. Медична реформа: реалії України та міжнародний досвід / Т. М. Ямненко // Юридичний вісник. Повітряне і космічне право. – 2018. – № 2. – С. 116-120.

Науковий керівник – Т. В. Дудар, д.т.н., професор